

AVILÁG

ELŐFIZETESI ÁRA POSTÁN SZÁLLITVA VÁLLALATOKNAK ÉS PÉNZINTÉZETEKNEK 1000 LEI.

TULAJDONOS-FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. PAP TIBOR

TELEFONSZÁM: 2835

TÖRVÉNYSZÉKI LAJSTROMOZÁSI SZÁM: 53.
DOSAR No. 3814. TRIB. CLUJ.

Kiadóhivatal: Cluj, Calea Moșilor 81. sz.

Uj angol békemozgalom a német megegyezés érdekében

London. A három nagy angol politikai párt kebelében mozgalom indult meg, hogy a szövetséges nagyhatalmak Anglia vezetésével jelöljék meg irányelveiket az európai kérdések rendezése céljából. A terv mozgatói Arthur Salter, Herold Nicholson és Ernest De-wien. A tervzet szerint a nagyhatalmaknak ki kellene nyilatkoznatni, hogy a háromhatalmi szövet-

ség létrejötte után is szükségesnek tartják a békefront kifejlődését és elmélyítését. Európa újrendezését a teljes jogegyenlőség alapján kell keresni. Németországnak a közép- és keleteurópai területeken politikai és gazdasági előjogokat kell adni, amely azonban nem jelenthet fenhatóságot. Biztosítani kell Németországot afelől, hogyha kihívás nélkül támadásnak esnék ál-

dozatul, az emiatt támadó háboruban a szövetséges nagyhatalmak legalább is semlegesek lesznek. Ha Németország ezen az alapon kész együttműködni, akkor Európának újrendezésében jelentőségének megfelelő szerepet kell számára biztosítani. Németországnak bizalmi kezesség elvi alapján részt kell adni világszerte a gyarmatok birtoklásában.

Nem szervezik át a magyar kormányt

(Budapest) Az «Uj Nemzedék» cáfolja a magyar kormány átszervezésének hírét. A lap szerint Tasnády Nagy András és gróf Teleky Mihály tagjai maradnak a kormánynak.

Életét vesztette a madridi német attasé egy repülő-szerencsétlenségénél

(Madrid) A Madrid — Barcelona között közlekedő repülőgép személyzete Hospitalet közelében lezuhant. A repülőgép személyzete és utasai szörnyet haltak. Az áldozatok között van von Scheele ezredes, spanyolországi német katonai attasé, volt németországi autobilinspector.

Olcsóbb lett a vasuti csomagszállítás

A napokban a C. F. R. vezérigazgatóságától megérkezett a vezérigazgatóság 6576—1939 július 26-án kelt rendelettávirata, amely új intézkedéseket közöl a «timbru de francare»-val ellátott csomagokkal kapcsolatosan és olcsóbbá teszi a vasut útján feladott csomagok szállítását.

Mint köztudomású, a CFR bevezette az úgynevezett «timbru de francare»-t, ami annyit jelent, hogy 10 kg. nehézségű csomagnál 200 kilométerre 9 lei timbru de francare, 4 lei repülőbélyeget, 50 bani statisztikai bélyeget, 6 lei okmánybélyeget kellett alkalmazni és a csomagot átvétele alkalmával újabb 5 leit kellett az átvevőnek fizetnie, 10 kg. nehézségű csomagoknál 200-tól 500 kilométerig megfelelőképpen emelkedett a felülbélyegzési illeték. A csomag küldése tehát eddig 24,50 leike került. A rendelettávirat most úgy intézkedett, hogy egy-egy csomag elküldése 10 lei 25 banival olcsóbbodott meg olyképpen, hogy 10 kilogramos csomagra 200 kilométerig 9 lei timbru de francare kell ragasztani, 3 lei okmánybélyeget és 26 bani statisztikai bélyeget. Eltörölte a rendelet továbbá az átvevő által fizetendő 5 leit is s így egy csomag feladása mostantól csupán 14 lei 25 baniba kerül.

A rendelet a mezőgazdasági csomagokat, a kereskedelmi csomagokat, újság csomagokat, stb. mentesíti a régi felülbélyegzési kötelezettség alól.

Az újrendelkezés értelmében nem tesznek a jövőben a ruhatárban elhelyezett csomagokra sem bélyeget.

Meurar német admirális feltűnő cikke a Keleti-tengeri flottaháborúról

A danzigi események kétségkívül súlyosbították a nemzetközi helyzetet. Altalában az a vélemény, hogy Danzig körül, illetve Danzigért fognak kiobbanni majd a kiéleződött ellentétek. Meurar ellentengernagy, a német flotta parancsnoka, most érdekes cikkben ismerteti a königsbergi «Reuchische Zeitung» hasábjain Németország stragégiai helyzetét a Keleti tengeren. A német admirális cikkében megállapítja, hogy

a balti-tenger uralma döntő jelentőségű egy keleteurópai háboru esetén,

A német tengernagy cikkében igen optimisztikusan látja Németország hadiflottájának teljesítményét az esetben, ha a világháboru kitörne. Egyébként érdekes cikkében ezeket mondja:

«Ha az egész német flottát, két nagy csatahajójával, három páncélos cirkálójával és rengeteg kisebb egységével, teljesen a Keletitengeren lehetne összpontosítani, akkor az esetleges ellenséges hatalmak hajóhadai számba sem jöhetnének vele szemben. Ez az eset háboru esetén azonban aligha forogna fenn, mert

akárcsak a világháboruban, a német flotta nagyrésze másutt lenne elfoglalva.

A tengernagy azonban leszögezte, hogy a német hajóhad kisebbik része is elegendő a számbajöhető ellenfelek sakkbantartására és a hajóforgalom biztosítására Svéd-

országgal és Finnországgal. A számbajöhető ellenfelek közül Lengyelországnak hajóhada alig van, a tekintélyes erejű keleti-tengeri szovjetflotának pedig csak egyetlen támaszpont áll rendelkezésére, Kronstadt. Ezzel szemben Németország jól kiépített flottatámaszpontokkal rendelkezik, s a német hajóhad az ellenséges flottatámaszpontokat, Gdynięt és Kronstadtot könnyen elzárhatja a nyílt tenger-től.

Oroszország arra számít, akár csak a világháboruban, hogy nyugati szövetségesei hadihajóikkal a segítségére sietnek, az a számítás azonban a világháboruban sem vált be, mert Dánia lezárta a tengerszorossokat és ha az angol ha-

jóhad be is hatolhatna a Keleti tengerbe, éppugy nem volna meg megfelelő flottatámaszpontjai ott, mint a szovjet hajóhadnak.

Ilyenekre csak akkor tehetne szert, ha megsértené Svédország semlegességét, mint a világháboruban Görögországgal tette, amikor a szaloniki-i kikötőt egyszerűen megszállotta.

Cikke végén Meurar ellentengernagy hangsúlyozza, hogy az összes eshetőségek számbavételével Németország nyugodtan tekinthet az esetleges háboru elé, még akkor is, ha újabb hatalmas koalíció ellen kell küzdenie. A keleti tengeren Németország döntően kedvezőbb helyzetben van, mint várható ellenségei.

Nagyszabású állatkertet létesítenek Bucureștiben

Bukarestből jelentik: A Capitala című lap jelentése szerint Dombrowszky tábornok Bukaresti város főpolgármestere a II. Carol király park mellett a lemodernebb berendezésű állatkert létesítését tervezi a hamburgi állatkert mintájára.

Az elmúlt napokban már Bukarestbe

érkezett Hamburgból Joachim von Hagenbeck, aki a nagy európai állatkertek átszervezője és világhírű szakértő a vadállatok el-fogásában. Hagenbeck részletes javaslatot terjesztett be az állat-létesítésének és fenntartásának költségeire nézve.

Uj haditaktikát ajánl Angliának Liddel Hart, a világ-hirű angol katonai szakértő

(London.) Az angol könyvpiacnak nagy szenzációja van. Liddel Hart régóta beharangozott és nagy érdeklődéssel várt tanulmánya Anglia védelméről (The Defence of Britain) végre megjelent. A szerző kiemelkedő tekintélyére és mondanivalójának súlyosságára mi sem jellemzőbb, mint az a tény, hogy angol napilapok szokásuktól eltérően, mindjárt a tanulmány megjelenésének másnapján szükségesnek tartották ismertetni a minden bizonnyal nagy vitát felkavaró könyvet. Néhány nap alatt a könyv az összes világlapoknak főtémája és ezért sietünk mi is röviden ismertetni az év legszenzációsabb katonai munkáját.

Ki ez a Liddel Hart, akinek kedvéért a nagy angol lapok eltekintett a „wait and see” hagyományos angol elvétől és még azon melegeben, anélkül, hogy aludnának rá egyet, bőséges kivonatban ismertetik katonapolitikai, hadsereg-szervezési és taktikai fejtegetéseit.

Liddel Hart a „Times” katonai munkatársa, Captain Liddel Hart. Csak kapitány — rendelkezési vagy nyugállományban, de szavára vezérkarok hallgatnak, különösen Hore-Belisha, a mostani hadügy-miniszter, különösen azóta, — hogy a Timesben megjelent megállapításait és prófeciáit a bekövetkezett események oly fényesen igazolták. Szava orákulum és amellett nagy hadtudományi felkészültsége felér egy hadiiskola tanári karának tudásával, egyike a legfényesebb angol statisztikáknak. — Bizonyára éppen fölényes írásművészete és világos, plasztikus formulázása az, amely nézeteinek annyi hívet hódított, de katonai körökben aligha szerethetett volna magának olyan általános megbecsülést — ha stílusintelligenciájában nem lenyűgöző katonai tudása szikrázna.

Nem sűrűn nyilatkozik meg a Times hasábjain, de minden cikke hetekre szóló vitaanyagot ad az előkelő és politikai téren mérvadó klubok társalgóiba. Felfogásában valahogy von Seeckt tábornok — az elhunyt nagy német katona és hadtudományi író nézeteire emlékeztet, különösen abban ért egyet a világháború e legnagyobb — és méltánytalanul háttérbe szorított német katonai zsenijével, hogy a modern háború a hadseregektől inkább minőségi teljesítményeket és értékeket követel, mint mennyiségeket.

A londoni klubok széltebe-hosszába beszélik, hogy Liddel Hartot az angol hadügyminiszter felszólította, vállalja el a brit birodalmi hadiiskola tanári állását, de a „kapitány” udvariasan kitért e fölötté megtisztelő felhívás elől. Megértette a hadügyminiszterrel, hogy tisztító, szenvedélytelen kritikájával nagyobb szolgálatot tehet a birodalomnak, mint a tanári katedra, vagy ha a véleménye szabad kifejezését megbénítja a szolgálati viszonyban. S bár kritikája még mindig kiméletlen, az angol vezérkar vezető személyiségeinek mégis korlátlan bizalmát bírja. —

Sir Montgomery Massnipberdnek, az angol vezérkar nyugalomba helyezett főnökének épp úgy bizalmasa volt, mint lord Gort tábornagnak, a jelenlegi vezérkari főnöknek.

Ilymódon érthető, ha Liddel Hart minden megnyilatkozását feszült érdeklődés és megkülönböztetett figyelem fogadja a birodalomban.

Most megjelent tanulmánya sem szűkölködik érdekesebbnél érdekesebb, sőt szenzációs megállapításokban. Angol olvasóinak utólagos megdöbbenésére megállapítja, — hogy a múlt év szeptemberében Anglia hadi és főként védelmi készsége sokkal hiányosabb volt — mintsem gondolnánk. Még az utólag hivatalosan bejelentett készségtelenségnél is kétségbeesőbb volt a helyzet Anglia részére. De mindjárt megvigasztalja honfitársait, amikor úgy látja, hogy a válságos szeptemberi napok óta Anglia derekasan dolgozott és a honvédelem legfájdalmasabb hiányait nagyrészt már kiküszöbölte. A hadseregfejlesztéssel kapcsolat-

ban annak szerves, egészséges alapelveit dicséri. Sorra vizsgálja Anglia védelmi adottságait és esélyeit: a levegőben, tengeren és szárazföldön.

Érdekes tagolásban vázolja Anglia légvédelmi helyzetét: bázisa Anglia, centruma Franciaország, balszárnya Hollandia, jobbszárnya pedig Svájc. — Ennek során mes-teri vázlatát adja az érdekelt országok katonai erőinek, hadseregvezettségének, szellemének, valamint határerődítési rendszereinek. Mi sem természetesebb, hogy Lengyelországot és Szovjetországot is hasonló szempontból vizsgálja.

Liddel Hart bírálói elismerik, hogy Anglia fegyverkezésének és kiképzésének jelenlegi helyzetét tekintve aligha engedheti meg magának az offenzíva fényűzését, legalább is szárazföldi erővel, de végső sorban az offenzíva aligha küszöbölhető ki a stratégia és a taktika tanításaiból még a korlátlan anyagi eszközökkel és utánpótlásokkal rendelkező Anglia részéről sem.

Az új hadviselési mód: a szuperguerilla háború

A vita már is megindult. Liddel új könyve nyomán, mert annyi provokálóan forradalmi megállapítást kockáztat meg, hogy még a kapitány nagy és sokszor igazolt

tekintélye is kevés ahhoz hogy ellenmondás nélkül térjenek napirendre nézete felett.

Liddel Hart egyébként is az az ember, aki fölött nem lehet napi-

rendre térni. Könyve felett még-kevébé.

Az offenzív háború helyett Liddel Hart a hadviselésnek egy új formáját ajánlja Anglia számára és ezt ő „szuperguerilla” háborúnak nevezi. Ez a háború aktív és mozgékony védekezést tételez fel, amelyet időközönként flotta és a légi haderők offenzívájának kell hatékonyabbá tenni. Ennek a szuperguerilla harcnak az a célja, hogy az ellenséget kimerítse és az ellenséget békére kényszerítse azáltal, hogy meggyőzik az ellenséget arról, hogy a mai időkben nem lehet háborút nyerni. Angliának szárazföldi, tengeri és légi guerilladivíziót a világon mindenütt harcba kell dobni, mindenkor az angol és francia flottára támaszkodva. Ezért Anglia fegyverkezésénél a leginkább szemelőtt kell tartani a légiflotta és a hadiflotta fejlesztését.

A szuperguerilla háborút Liddel Hart a következőképp képzei el:

Az áttörési offenzíva helyett az általánosságban érvényesülő defenzív stratégia mellett időnként mozgó offenzívára kell törekedni. Ezt a „mozgó offenzívát” a következőképp képzei el:

Meglepetésszerűen, helyileg határolt támadásokat kell elrendelni, amelyek az ellenség főfrontjának gyenge pontjait ellen irányulnak. Tüzérségi és repülő-támadásokat kell intézni a hadtápvonal ellen, a flottát az ellenség távoleső támaszpontjainak elszigetelésére kell fordítani. Különösen fontosnak tartja a szerző a lélektani támadást az ellenséges népek hangulatára. Ugy véli, — hogy az offenzív háború viselő országok hadseregét sokkal könnyebben lehet demoralizálni, mint a defenzív állásban lévő országokét. Már az első megihusult offenzíva ugyanis erősen rontja az offenzív hadseregnek és a polgári lakosság bizalmát, kitartását, amivel szemben a defenzív stratégiát folytató államokban a haza védelmének jelszava alatt sokkal tovább lehet fenntartani a lelkesedést és a végső győzelemben való hitet.

Mussolini békére inti Hitlert

London. Az angol és francia sajtó komolynak, de nem reménytelennek tartja a danzigi helyzetet és az értesülései szerint a helyzet alakulásában az utóbbi időben különösen Mussolini miniszterelnöknek van szerepe. A lapok szerint a Duce több ízben ajánlott óvatosságot Németországnak. Rómában hangoztatják, hogy a tengelyhatalmak szorosan állnak egymás mellett, de Róma a danzigi kérdés békés rendezését sürgeti és meg is van győződve róla, hogy az itteni ellentéteket barátságosan el lehet intézni. A francia sajtó minden cáfolat ellenére Mussolini és Hitler közeli találkozásáról tud a danzigi ügygel kapcsolatban. Mussolini miniszterelnök az Excelsior szerint, közölni akarja Danzigra vonatkozó gondolatait. A Matin szerint Mussolini állandóan mérseklőleg hat Hitlerre a danzigi kérdésben.

A keddi angol lapok meglepéssel közlik azokat a híreket amelyek a danzigi helyzet enyhüléséről számolnak be, anélkül azonban, hogy illuziókat táplálnának a jövőt illetően. Megállapítják, hogy pillanatnyilag sikerült a kirobbanást elhárítani, mert törvényes eszközök és határozottságot alkalmaztak. A sajtó bizalommal tekint a helyzet további fejlődése elé,

bár aggodalmaskodnak amiatt hogy hatalmas tömegű mozgósított erő áll a diktatorikus államok rendelkezésére.

A Simes azt írja, hogy általában a danzigi kérdések még nem érkeztek el a legveszélyesebb szakaszba és bármely előre nem látható ok kirobbanthatja azokat.

A Stefani úgynökség jelentése szerint egyes külföldi megfigyelők a danzigi és általában a nemzetközi

helyzet súlyosbodásának tudják be, hogy Mussolini a hadgyakorlatok utolsó részén nem volt jelen. Jól értesült római körök közlik, hogy az a körülmény, hogy Mussolini a hadgyakorlatok utolsó napjain Rómában tartózkodott, teljesen normális jelenség. Politikai körökben úgy tudják hogy Mussolini a jövő héten Bolzanoba megy és meg fogja látogatni a felső Etsch vidékét.

Üveget gyártanak a brazilai kávéból

Buenos Airesből jelentik: A világpiacra ismét jelentős fordulat állt be: a tudósok hosszú kísérletezés után rájöttek arra, hogy a nyerskávé nemcsak pörkölésre és tengerbeöntésre alkalmas, hanem kiválóan felhasználható üvegtészésre is. Olyan anyag van benne, melyet megfelelő kémiai eljárásokkal ki lehet vonni a kávéból és kémiai úton üvegszerű anyaggá lehet átalakítani. Ezt az anyagot, mely festés útján minden színben előállítható, áttetsző, nagyfokú rugékonyság jellemzi. Kitűnően fel lehet használni repülőgépkészítésnél — alkalmasint propellerké-

szítésre gondolnak a tudósok. Azonkívül fényképezőgépeket, cigarettatárcákat, töltőtollak burkát is lehet belőle előállítani.

A hírek szerint Brazília a közeljövőben megkezdte a kávénak ilyen irányú felhasználását és el lehet kerülni azt a tékozlást, mely a kávé árának mesterséges felverését célozta. Legújabbban arra is rájöttek, hogy olajat is lehet előállítani a kávéból. Ebben az irányban folytatott kísérletek még fokozottabban arra készítik a kávéfarmokat, hogy a jövőben ipari célokra használják fel a kávéfőlösleget.

A KREML,

ahol a hármasszövetségi
tárgyalások folynak

és „Stalin – Az acélból való” élete

Moszkva. Az óriási orosz birodalom szívének közepében terül el hatalmas bástyaival a Kreml, amely évszázadokon át az orosz cárok rezidenciája volt. A Kreml tulajdonképpen egész városrész. Első épületeit 1104-ben építették fából és 1368-ban pótolták a faépületeket kőépületekkel. Talán mindegyik cárral épített valamit hozzá és ennek köszönhető, hogy a Kreml ma a legkülömbözőbb stílusú épületek zűrzavaros keveréke.

A pompás és Oroszország egész gazdaságát és nagyságát reprezentáló negyedhez sok titok is fűződik. A Kreml külsejét nem változtatta meg, amikor a bolsevizmus vette át uralmát Oroszországban. A főbejárat ma is ugyanolyan, mint régen, a változás csak annyi, hogy a toronyban lovó óra, amelyet az angol Hallovay szerkesztett, már nem a cári himnusz játsza, hanem kétszer napjában az internacionálét és kétszer a forradalmi gyászdulót. A másik változás az, hogy a számtalan András kereszt helyett most az ötágú bolsevista csillag látható a tornyokon.

Szovjetoroszországban sok minden megváltozhatott, de a Kremlt éppoly titokzatosság borítja, mint azelőtt. A különbség legfeljebb az, hogy a titkok fölött most nem a cári Ochra, hanem a GPU őrökdik, amely a titkos államrendőrségek mintaképe. A Kremlnek két eszménye van, egy halott, aki mindenki számára látható és egy élő, aki csaknem állandóan láthatatlan.

Az egyik Lenin, a másik Stalin.

Lenin 15 év óta bebalzsamozva fekszik egy üvegekoporsóban. A mauzóleum, amelyben ez az üvegekoporsó fekszik, az ugynevezett környező falon kívül épült. Állandó diszörség áll előtte, de a mauzóleumba mindenkinek be szabad lépni.

Dzsugasz villi Varinovics József, akinek ma Stalin a neve a Kreml legrégebbi részében lakik egy háromemeletes kis házban. Stalin rendszerint ebben a házban dolgozik, amelynek berendezése rendkívül emlékeztet egy másodrendű szállodára. Pipája állandóan szájában van. A Stalin nevet a fiatal bolsevista Oroszországban keletkezett legendák szerint maga Lenin adományozta a fiatal Dzsugasz villinek, más verzió azonban arról tud, hogy forradalmi barátjai és bajtársai nevezték el a georgiai származású Dzsugasz villit hajthatatlansága folytán Stalinnak azaz „acélból valónak.” Ez az utóbbi a valószínűbb. Stalin gyakran megjelenik a központi bizottság irodájában, de egyébként rendszerint hermetikusan elzárkózik a nyilvánosság elől. Legjellemzőbb erre, hogy az angol külön megbízott: Strang, aki már

hónapok óta tartózkodik Moszkvában, képtelen volt színe elé kerülni.

A Kreml ura

Stalin azért nem foglya a Kremlnek. Usova-Ankangelskavában, amely egy órára fekszik Moszkvától, van egy gyönyörű nyári kastélya, amely az összeomlás idején egy gazdag orosz aranybányatulajdonosé volt. Ez minden fényűzéssel és pompával tette híressé villáját, de nem emiatt választotta ki Stalin azt nyári lakhelyül, hanem azért, mert a villát magas falak veszik körül, mint valami erődítményt.

Mielőtt Stalin kikocsizna a villába, a GPU átkutat minden uccát, amerre a diktátor halad, az út mentén pedig a vörös hadsereg osztagai alkotnak kordont. De ez még nem elég.

Ha Stalin kikocsizik, akkor három

egyforma kocsiban három egymáshoz teljesen hasonló Stalin utazik. Egy-két teljesen beavatottat kivéve senki sem tudja, melyik a diktátor és kik a dublörök, Stalin szabadóráiban mozielőadások nézésével szórakozik. A mozielőadásokat a Kremlben tartják meg számára, vagy pedig megtekintí az orosz ballet előadását. Stalin kedvence Semenova, a ballet primaballerinája, aki egyébként Karakhán, volt ankarai nagykövet felesége. Karakhánt nemrégiben elmozdították helyéből és egy politikai pörben el is ítélték, felesége azonban most is táncol a hatalmas Stalin előtt.

A nagy központ

Kreml ma az óriási orosz birodalom agya. Itt ülésezik a két törvényhozó kamara, az Unio tanácsa és a nemzetiségek tanácsa. A cári termek ragyogó kristálycsillárai alatt

ülnek össze tanácskozni a kommunista párt képviselői. A két kamara megválasztja az elnökséget, ez viszont kinevezi a népbiztosokat és el is mozdíthatja azokat. Mindeme formalitások mögött azonban egykedvűen trónol, pipálva, egyszerű paraszt orosz ruhában a kommunista párt vezértitkára, Stalin, akinek szavára vakon hallgat a Kreml s aki élet és halál ura.

A Kremlben lakik Molotov, a népbiztosok tanácsának elnöke, aki jelenleg külügyi népbiztos is, azután Vorosilov, a vörös hadsereg fővezére és hadügyi népbiztos, továbbá Boris, a GPU legfőbb főnöke. Itt ülésezik az ötéves terv bizottsága is. Valamint a népbiztosok tanácsa.

A Kreml falaiban őrzik a bolsevista forradalom nevezetes halottait. Itt őrzik Krupskaya aszszony urnáját, aki mint ismeretes, Lenin felesége volt, itt őrzik Krasszin, Vajkov, Borovszki, a meggyilkolt Kirov, a volt Cseka-főnök, Derzsinszki, a híres német kommunista Klara Zetkin, valamint az amerikai John Seed hamvait.

A Kremlben egyébként nagy csend honol, nem úgy, mint régen, a cári uralom idején. Ezzel is viszatükröződik Stalinnak hallgatósága, akit még nem nagyon láttak mosolyogni.

Ujitság meg sorsjegyeiket !

az

1939 Augustus 15-iki

II-ik osztály huzására

A 100.000.— Lejen aluli NYEREMÉNYEK SZÁMÁNAK NÖVELÉSE, a II-ik és III-ik osztályban, megadta a lehetőséget arra, hogy a legnagyobb igényű játékosok követelményének is megfeleljen.

250 Lei-el

vásárolhatnak sorsjegyet a II-ik osztályra, kérjenek játéktervet.

LOTERIA DE STAT

Valutasiberek-e a magyar főrendek?

Három magyar iparmágnás válasza egy nyilas támadásra

Budapestről jelentik: Nagy fel-tűnést keltett a magyar közvéle-ményben Keck Antal nyilasképvi-selőnek a magyar parlament üle-sein több ízben elhangzott felszólá-lása, amelynek során megvádolta Magyarországot három legnagyobb iparmágnását: Chorin Ferencet, Buday-Goldberger Leót és Vida Jenőt. Nem kevesebbet mondott róluk, minthogy ezek az előkelő urak kimenekítik vagyonukat az országból és miután mind a három ur magyar főrendház tagja, türhe-tetlen, hogy a törvényhozás felső-házában valutasiberek üljenek. Most azután a három iparmágnás a következő feltűnéstkeltő nyilat-kozatokat tette közzé:

Chorin Ferenc több köszönbánya társaság vezére a Gyáriparosok Országos Szövetségének volt a diszelnöke, ezt a nyilatkozatot adta le a lapokban:

„Keck Antal képviselő ur f. hó 2-án a képviselőházban elmondott interpellációjában valótlan tényállás alapján vádakat emelt. Minthogy képviselő ur a Magyarság minapi számában közzétett nyilatkozata szerint e vádakat nem hajlandó a mentelmi jog védelme nélkül megismételni, nincs módom arra, hogy a független magyar bíróságtól kérjem a megtorlást és így kénytelen vagyok beérni azzal, hogy rágal-mazó állításait, amelyek az első szótól a utolsóig valótlanok, a leg-határozottabban visszautasítom.”

Budai-Goldberger Leo textil- és selyemgyáros vállalata részéről a következő közlést hozták nyilvánosságra.

Budai-Goldberger Leo felsőházi tag, aki Keck Antal valótlan vád-jait már a multkor a sajtó útján visszautasította, hiába szólítván őt fel hogy állításait a mentelmi jog

védelmén kívül ismételve meg, a „Pesti Ujság” ellen rágalmazó köz-lemény miatt a bűnvádi eljárást megindította.”

Vida Jenő a salgótarjáni Köszén-bánya Rt. elnöke a következő nyilatkozatot hozta nyilvánosságra:

„Keck Antal képviselő ur a kép-viselőházban személyemmel kap-csolatban valótlan kijelentéseket tett. Nem lévén módomban a men-telmi jog védelme alatt elhangzott kijelentések miatt a képviselő urat bíróság előtt felelősségre vonni, kénytelen vagyok arra szorítkozni, hogy Keck Antal képviselő urat rágalmazónak nyilvánítom, kijelent-vén, hogy ha — mint remélem — ő megállapításom bizonyítására ne-kem a független magyar bíróság előtt alkalmat ad, én felsőházi tag-ságomat nem fogom felhasználni arra, hogy a mentelmi jog mögé bujjak.”

Bekebelezi Németország, vagy nem...?

A magyar sajtóban nagy port vert fel dr. Basch Ferenc, a ma-gyarországi németiség vezérének ama előadása, amely Balatonszán-tódon hangzott el. Az előadásnak egy-két igen jellemző és érdekes része így hangzott:

„Nem vonjuk kétségbe, hogy asszimiláció volt és s nem vonjuk kétségbe, hogi lesz is mindig. A magyar faj, a magyar habitus és a magyar klíma oly komponensek, melyeknek mindig meg lesz a hatása.

Ahogy ezek a tényezők asszimi-lálnak, azt nevezem én assimi-lációnak. Én például a középisko-lában majdnem asszimilálódtam. Nem a német egyetemre iratkoztam, holott megtehettém volna, ha-nem a magyarra. Szabó Dezső környezetébe kerültem. És itt tud-tam meg és láttam be, hogy igazi magyar író vagy művész csak igazi magyar lehet. Nem volt tehát ne-kem itt semmi keresnivalóm, vagy szavam. Elismerem azonban, hogy lehetnek igazán és teljes egészük-ken asszimiláltak is, mint például „egy Eckhardt”. Aki évszázadok, vagy esetleg az utóbbi évtizedek alatt elmagyarosodott, aki úgy érzi, hogy belül magyar lett, azt már mi nem tekintjük saját népünkhöz tartozónak. Azt viszont az államal-kotó és államfenntartó magyarnak kell eldöntenie, hogy vajon ezek a svábok magyarok-e? Vagy azt mondja, hogy magyarok és akkor ezek mind magyarok, tekintet nél-kül arra, hogy esetleg németül be-szélnek, ha pedig nem, akkor tes-sék őket felmenteni és kitenni minden felelősségteljes állásból. Ha egyszer határozott választ ka-punk erre, akkor reméljük meg-szűnik az a vád, amely szerint svábok uralkodnak Magyaror-szágon.

Rendkívül érdekes volt dr. Basch előadásának az a része, amelyben Magyarország és Németország viszonyával foglalkozott. Felemlítette, hogy a magyarság mai ve-zető rétegében bizonyos félelem él a dinamikus német birodalommal szemben és ennek mint mondotta, „mi isszuk meg a levét”. Német-országban nem lehet megtalálni még a gondolatát sem Magyaror-szág beolvasztásának. Ribentrop pedig a következőket mondotta; Ha Magyarország nem volna, meg kellene teremteni. Nagyon kell ez a közümbös népválasztó a germá-nok és a szlávok között. A másod-ik ok, a miért a németek nem kebelezik be Magyarországot, az, hogy a Führer 1935 óta mást sem tett, mint kereste azokat a népe-ket, amelyek uralkodásra képesek, mert csak ilyenekkel tud együtt-működni. És csak két népet talált Európában erre a célra: a len-gyeit és a magyart. Politikai be-csületemre garantálhatom tehát, — mondotta dr. Basch — hogy a Führer Magyarországgal szemben garantálja a mai határokat. Meg-nyugodhatnak a magyarok — foly-tatta kissé németes kifejezéssel — gyomor nehézségeket okozott már a cseh terület birtokba vétele is, pedig a cseh nép évszázadokon át idegen uralom alatt élt, a magyar viszont nem tűrte soha az idegen uralmat. Végül még annyit, hogy ha egyszer a német birodalom be akarja kebelezni ezt az országot, akkor nem azért fogja ezt tenni, mert hétszáz ezer német él itt. Dehát erről szó sincs.

* * *

A dologhoz tartozik még a Pesti Hirlapban megjelent alábbi cikk is, amely mintegy választ jelent Basch ur fentebbi beszédére:

Tiltakozás a Volksbund működése ellen

Pécs, július 15. (A Pesti Hirlap tudósítójának telefonjelentése.) Huf-nágel János pécsi autófuvarozó, a baranyai nemzethű svábság veze-tője, a miniszterelnökhöz feliratot intézett, amelyben többek között a következőket írja:

„Mi németajku magyarok meg-döbbenéssel vettük tudomásul a Volksbund gyűlésein elhangzott beszédeket. Tiltakozunk az ellen, — hogy néhány megtévedt em-ber a németajku magyarok összes-sége nevében beszéljen. Tiltako-zunk az ellen, hogy minket, né-met anyanyelvű, de hűséges ma-gyarokat, itt, magyar hazánkban kisebbséggé akarjanak lefokozni. Basch urnak és Goldschmied dok-tornak és a többi szónoknak, de a hallgatóságnak is ajánljuk.

hogy igényüket vegyék revízió alá. Beszéltek tucsköl-bogarat, be-széltek elnyomásról, éhezésről, nyomorról, követeltek és fenye-gettek;

mindennek olyan jelleget adtak, mintha a németajku magyarok ös-zessége állna a hátuk mögött. Bátran kimondjuk és merjük állí-tani, hogy német anyanyelvű ma-gyar testvéreink 99 százaléka ne-vében állapíthatjuk meg:

cselekedetük a legrü-tabb hálátlanság volt édes magyar hazánk-kal szemben,

ahol évszázadok óta hajlékunk van, a vérünkkel áztatott magyar földünkkel szemben, amely táplál és édes magyar testvéreinkkel szemben, akik velünk sohasem bántak mostohatestvér módjára, akikkel együtt örültünk és sirtunk évszázadok során.”

Az emlékirat figyelmébe ajánlja a Volksbund urnak, hogy járják be az országot és a tapasztaltak alapján ferdítés nélkül csakis a szni-igazságnak megfelelően beszélje-nek. Felkéri a főispánt, adjon, vagy eszközöljön ki módot, tiltakozásuk kifejezésére, hogy a németnyelvű testvéreiket megszervezhessék.

A feliratot Pécs város és Bara-nya vármegye németajku sváb polgárságának vezetői közül het-venötön írták alá.

A szovjet földalatti flottabázisa

Moszkvai jelentés szerint a stra-tégiai szempontból rendkívül fon-tos Kola félszigeten, ahol az utóbbi években jelentős flottabázist épi-tettek ki, Kantalahti város közelé-ben a Niva folyón földalatti viz-művet épített a Szovjet. A folyó-vízet egy 2700 méter hosszú alag-uton át vezetik majd a turbinák-hoz és a négy turbina egyenként 37500 KW erősséggel dolgoz-ni fel a vizet. A vízi erőmű 75 mé-ter mélységben kerül elhelyezésre és innen egy másik alaguton fo-lyik majd a víz a Fehér tengerbe.

Játszanak bizalommal

LOTERIA DE STAT

Colectura Oficiala-nai

Föelarushely:

Cluj, str. Reg. Maria No. 46.

Megoldották a zsirosarc-bőr problémáját!

A zsiros, pattanásos arc-bőr igen gyakran a helytelen puderkeve-rék használatának eredménye. Nemcsak a zsiros arc-bőr oka is-meretes ma már, hanem eltünté-tésének módja is.

A SULFAMYL-puder mik-roszkopikus elosztása kén és egyéb hatóanyagok tartalmánál fogva megszünteti az arc zsiros-ságát és pattanásait. Az arcot üdév és bársonyossá teszi. Éjjel-re kitünő szolgálatot tesz a

SULFAMYL-arckrém.